

Sociálny sprievodca

pre rodiny s dieťaťom
v onkologickej liečbe

Sociálny sprievodca

pre rodiny s dieťaťom v onkologickej liečbe

1. Úvod
2. Čo robiť po oznámení onkologickej diagnózy?
3. Podpora z oblasti neziskového sektora
4. Sociálne poradenstvo
5. Podpora z nemocenského poistenia
 - Práceschopnosť
 - Ošetrovné
6. Podpora zo sociálneho systému
 - Preukaz fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím
 - Parkovací preukaz
 - Peňažný príspevok na opatrovanie
 - Príspevok na pohonné hmoty
 - „Predĺžený“ rodičovský príspevok
 - Odvolanie voči rozhodnutiu
7. Záver

Autor: Mgr. Zdenka Behunová

Vydáva: SVETIELKO POMOCI n.o., Pražská 541/8, 040 11 Košice

Grafická úprava a tlač: Rastislav Mantič – WILLCOM, Adlerova 11, 040 22 Košice

©SVETIELKO POMOCI n.o., 2021, 1. vydanie

ISBN 978-80-89690-27-5

Vydanie publikácie je súčasťou projektu s názvom Spoločná iniciatíva na zlepšenie kvality života detí s onkologickými chorobami v Zakarpatskej oblasti, Košickom a Prešovskom kraji, z grantového Programu cezhraničnej spolupráce ENI Maďarsko-Slovensko-Rumunsko-Ukrajina 2014-2020.

**PARTNERSTVO
BEZ HRANÍC**

Projekt je spolufinancovaný
zo zdrojov Európskej únie

I Úvod

Liečba detí s onkologickou diagnózou prebieha na Slovensku na troch pracoviskách detských nemocníc (Košice, Banská Bystrica, Bratislava). Každé z uvedených pracovísk navštevuje sociálny pracovník, ktorý je súčasťou interdisciplinárneho tímu. Jeho úlohou je pomôcť deťom v liečbe a ich rodinám pri hľadaní riešení negatívnych sociálnych dôsledkov. Diagnostikovanie onkologického ochorenia u dieťaťa je veľkou ranou pre celú rodinu. Prináša so sebou celé spektrum rôznych ťažkostí a problémov, ktoré sú sekundárnym prejavom liečby dieťaťa.

Pri diagnostikovaní onkologického ochorenia u dieťaťa môže dôjsť k vzniku jedného, alebo viacerých sociálnych problémov, ktoré sú v dôsledku onkologickej liečby prehlbované, alebo sa v rodine nanovo objavajú. Patria k nim najmä tieto sociálne problémy:

- zmena či strata sociálnych rolí,
- zmena identity rodiny,
- vplyv na partnerský a sexuálny vzťah,
- zásah do siete sociálnej opory,
- zásah do oblasti interpersonálnych vzťahov,
- vplyv na pracovnú funkciu,
- zvýšené náklady, ktoré môžu viesť k vážnym finančným dôsledkom,
- nižšia kvalita života,
- zmena dennej rutiny,
- sociálne vylúčenie, resp. diskriminácia,
- sociálna izolovanosť a pocity izolovanosti,
- znížená participácia na spoločenských aktivitách,
- zmena hodnotového rebríčka.

Čo robiť po oznámení onkologickej diagnózy?

Rodičia dieťaťa sa bezprostredne po oznámení onkologickej diagnózy ocitajú v náročnej situácii. Riešenie zdravotného stavu dieťaťa sa stáva prioritou. Popri tom netreba zabúdať na riešenie záležitostí týkajúcich sa sociálneho, materiálneho a finančného zabezpečenia rodiny, pretože počas liečby prechádzajú zásadnými zmenami. Najčastejšou prvou pomocou je pomoc a podpora z neziskového sektora (finančná a materiálna). Nasleduje poradenská podpora sociálneho pracovníka, s ktorým po zhodnotení rodinnej situácie dochádza k nastaveniu ďalších krokov pomoci a riešenia vzniknutej situácie, najmä v oblasti výpadku príjmu a nárastu výdavkov ako dôsledku dlhodobej starostlivosti o dieťa počas onkologickej liečby.

Podpora z oblasti neziskového sektora

Oblasťné neziskové organizácie

Pri každom oddelení detskej onkológie a hematológie na Slovensku pôsobí nezisková organizácia, ktorá poskytuje tzv. "prvú nezdravotnícku pomoc" najmä vo forme sociálneho poradenstva, materiálnej a finančnej pomoci.

Neziskové organizácie poskytujú podporné služby pre deti v onkologickej liečbe, ich rodinných príslušníkov a v neposlednom rade aj pre zdravotnícky personál. Kontakty na jednotlivé organizácie sú uvedené v Tabuľke č. 1.

Tabuľka č. 1: Organizácie poskytujúce pomoc rodinám s deťmi v onkologickej liečbe

Mesto	Oddelenie	Názov neziskovej organizácie	Kontakt
Košice	Oddelenie detskej onkológie a hematológie	SVETIELKO POMOCI n.o. Pražská 8 040 11 Košice	svetielkopomocino@gmail.com www.svetielkopomoci.sk
Banská Bystrica	Klinika pediatrickej onkológie a hematológie SZU	Občianske združenie SVETIELKO NÁDEJE Nám. L. Svobodu 4 974 09 Banská Bystrica	office@svetielkonadeje.sk www.svetielkonadeje.sk
Bratislava	Klinika detskej hematológie a onkológie	Deťom s rakovinou n.o. Limbová 2643/1 833 40 Bratislava	info@detomsrakovinou.sk www.detomsrakovinou.sk

Celoslovenská organizácia

Pomoc rodinám s detským onkologickým pacientom poskytuje aj nezisková organizácia Dobrý anjel, n.o., ktorej pôsobnosť je celoslovenská. Jednou z jej pravidelných aktivít je mesačná finančná pomoc. Podmienkou získania finančnej pomoci je vypísanie tlačiva **Žiadosť o pravidelnú finančnú pomoc pre rodiny s deťmi**. Tlačivo má k dispozícii sociálny pracovník, prípadne lekár oddelenia. Žiadosť pozostáva z piatich častí, ktoré je potrebné vypísať. Je dôležité, aby ste na prednej strane nezabudli, že:

- **ODPORÚČANIE LEKÁRA** musí byť vypísané a podpísané lekárom,
- **SÚHLAS DOTKNUTEJ OSOBY** musí obsahovať zaškrtnuté relevantné súhlasy,
- Žiadosť musí byť podpísaná žiadateľom resp. zákonným zástupcom.

Nezisková organizácia Dobrý anjel posudzuje každú žiadosť individuálne a rozhoduje o priznaní, resp. nepriznaní príspevku podľa vopred nastavených kritérií.

Sociálne poradenstvo

Sociálne poradenstvo je súčasťou každej odbornej činnosti sociálneho pracovníka. Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v § 19 definuje dve úrovne sociálneho poradenstva: základné a špecializované.

Základné sociálne poradenstvo vychádza z posúdenia povahy problému fyzickej osoby, rodiny, alebo komunity a je zamerané na poskytnutie základných informácií o možnostiach riešenia problému. Podľa potreby poskytuje aj usmernenie, na koho je možné sa obrátiť, ak je potrebná odborná intervencia.

Špecializované sociálne poradenstvo sa zaoberá zisťovaním príčin vzniku a charakteru rozsahu problému jednotlivca, rodiny, alebo komunity a poskytuje konkrétnu odbornú intervenciu. Ide viac do hĺbky v porovnaní so základným sociálnym poradenstvom. Na výkon špecializovaného sociálneho poradenstva je potrebné získať akreditáciu Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky a následne mať túto službu zaregistrovanú v Registri poskytovateľov sociálnych služieb. Nezisková organizácia SVETIELKO POMOCI získala akreditáciu na vykonávanie špecializovaného sociálneho poradenstva pre rodiny s detským onkologickým pacientom v liečbe a v terminálnom štádiu liečby v roku 2017 a prevádzkuje ju aj vďaka podpore Košického samosprávneho kraja.

Podpora z nemocenského poistenia

Počas starostlivosti o dieťa v onkologickej liečbe rodič, resp. po splnení podmienok iná osoba, môže čerpať finančnú podporu z nemocenského poistenia. Ide o dve základné oblasti, ktoré je možné využiť: práceneschopnosť alebo ošetrovné.

Práceneschopnosť

Ak ošetrojúci lekár dieťaťa zhodnotí, že počas liečby a hospitalizácie dieťaťa je potrebná prítomnosť rodiča, napr. zdravotný stav dieťaťa sa zhoršuje z dôvodu onkologického ochorenia, alebo z dôvodu zlého psychického stavu dieťaťa, môže rodič požiadať lekára o vystavenie potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti. Diagnóza, ktorá sa uvádza do Potvrdenia o dočasnej práceneschopnosti je: **Z 76.3 - zdravá osoba sprevádzajúca chorú osobu v zdravotníckom zariadení.**

Potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti (ďalej len Potvrdenie) vystavuje lekár rodičovi, resp. vo výnimočných prípadoch a splnení podmienok aj inej osobe, ktorá sa osobne a riadne stará o maloleté dieťa v onkologickej liečbe. Potvrdenie sa vystavuje podľa potreby rodičov a práceneschopnosť môže trvať najviac 52 týždňov.

Z čoho sa skladá Potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti?

Potvrdenie je päťdielne tlačivo Sociálnej poisťovne a nie je voľne k dispozícii. Disponujú ním iba ošetrojúci lekári, ktorým ho distribuuje Sociálna poisťovňa.

I. diel potvrdenia (zelená predtlač) - legitimácia dočasne práceneschopného poistenca počas celej doby dočasnej pracovnej neschopnosti, ktoré si poistenec (t.j. starajúca sa osoba) ponechá a preukazuje zamestnancovi Sociálnej poisťovne vykonávajúcemu kontrolu dodržiavania liečebného režimu. Ošetrojúci lekár na ňom zaznamenáva údaje o povolených vychádzkach a plánovaných kontrolách. Po ukončení dočasnej pracovnej neschopnosti sa Potvrdenie odovzdá ošetrojúcemu lekárovi, ktorý ho následne odošle do evidencie dočasne práceneschopných, ktorú vedie Sociálna poisťovňa.

II. diel potvrdenia (červená predtlač) - žiadosť o náhradu príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti, týmto dielom si poistenec uplatňuje nárok na dávku, pričom pred odovzdaním zamestnávateľovi alebo odoslaním Sociálnej poisťovni je povinný vyznačiť, o ktorú dávku žiada. Pre účel starostlivosti o dieťa v onkologickej liečbe je potrebné vyznačiť časť nemocenského, vypísať a podpísať vyhlásenie poistenca. Vo vyhlásení si poistenec určuje aj spôsob výplaty nemocenského, t.j. na adresu alebo na účet.

V prípade, že ide o osobu, ktorá:

- a) je zamestnancom, tento diel spolu s **dielom IIa**, je potrebné predložiť zamestnávateľovi, ktorý ho potvrdí a odošle do Sociálnej poisťovne,
- b) je zárobkovo činná osoba, alebo dobrovoľne nemocensky poistená osoba, prípadne zamestnanec v ochrannnej lehote, t.j. pracovná neschopnosť vznikla po zániku poistenia, Žiadosť o nemocenské je potrebné odovzdať priamo Sociálnej poisťovni.

IIa diel (čierna predtlač) - je žiadosťou o náhradu príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca. Tento diel je potrebný iba v prípade zamestnancov. V ostatných prípadoch nie je potrebný.

III. diel (zelená predtlač) - odovzdáva ošetrojúci lekár Sociálnej poisťovni do evidencie dočasne práceneschopných, ktorú vedie Sociálna poisťovňa, hneď pri vzniku dočasnej pracovnej neschopnosti.

IV. diel (čierna predtlač) - slúži na oznámenie ukončenia dočasnej pracovnej neschopnosti. Tento diel ošetrojúci lekár odovzdá poistencovi a následne je potrebné ho odovzdať Sociálnej poisťovni. **Ak je poistenec zamestnaný, pred odovzdaním je potrebné požiadať zamestnávateľa o jeho potvrdenie.**

Zamestnávateľ nemá povinnosť odovzdať toto potvrdenie Sociálnej poisťovni, avšak spravidla tak robí na základe dohody so zamestnancom.

Proces podania Žiadosti o nemocenské prebieha v niekoľkých krokoch:

1. Žiadosť o nemocenské spolu s relevantnými podkladmi je potrebné podať na miestne príslušnej pobočke Sociálnej poisťovne. Následne začína konanie o nároku na nemocenské. Sociálna poisťovňa má 60 dní na vydanie rozhodnutia o nároku na túto dávku.
2. V prípade, že Žiadosť o nemocenské bola odovzdaná zamestnávateľovi, tento má zákonnú povinnosť ju postúpiť Sociálnej poisťovni a to do troch dní po desiatom dni trvania dočasnej pracovnej neschopnosti.
3. Miestna príslušnosť pobočky je závislá od druhu poistenia, z ktorého si nárok na nemocenské uplatňujete:
 - pre samostatne zárobkovo činnú osobu a dobrovoľne nemocensky poistenú osobu je miestne príslušnou pobočka Sociálnej poisťovne **podľa miesta trvalého pobytu**,
 - pre zamestnanca je miestne príslušná pobočka podľa **mzdovej učitárne alebo sídla zamestnávateľa**. Informáciu o tom, ktorá pobočka je pre zamestnanca miestne príslušná, získa zamestnanec u svojho zamestnávateľa.

V prípade, ak má poistenec viacero nemocenských poistení, miestne príslušných môže byť viacero pobočiek. V takomto prípade môže poistenec poslať žiadosti na jednu pobočku, ktorá následne odošle žiadosti miestne príslušným pobočkám, pričom sa konanie začína až doručením žiadosti miestne príslušnej pobočke. Poistenec však môže poslať žiadosti na miestne príslušné pobočky aj sám, čím sa urýchli konanie.

Percentuálna výška nemocenského je:

- od 1. do 3. dňa dočasnej pracovnej neschopnosti 25 % denného vymeriavacieho základu alebo pravdepodobného denného vymeriavacieho základu,
- od 4. dňa dočasnej pracovnej neschopnosti 55 % denného vymeriavacieho základu alebo pravdepodobného denného vymeriavacieho základu.

Zánik nároku na nemocenské

Nárok na nemocenskú dávku zaniká ukončením dočasnej pracovnej neschopnosti, najneskôr uplynutím 52 týždňov od vzniku dočasnej pracovnej neschopnosti, t. j. uplynutím **podporného obdobia**. Do podporného obdobia sa započítavajú aj predchádzajúce obdobia dočasnej pracovnej neschopnosti, ak patria do obdobia 52 týždňov pred jej vznikom.

Ak nemocenské poistenie trvalo aspoň 26 týždňov od skončenia poslednej dočasnej pracovnej neschopnosti a poistencovi počas tohto obdobia nevznikla dočasná pracovná neschopnosť, predchádzajúce obdobia dočasnej pracovnej neschopnosti sa do podporného obdobia nezapočítavajú.

Ošetrovné

Pre ošetrovné, ktoré je nemocenskou dávkou zo sociálneho poistenia, sa v praxi ustálilo aj skrátené pomenovanie „OČR“, vychádzajúce zo slov „ošetrovanie člena rodiny“. Ošetrovné sa poskytuje pri ošetrovaní a starostlivosti o vymedzený okruh osôb v domácom prostredí.

Nárok na ošetrovné vzniká vtedy, ak **niekto osobne a celodenne ošetruje chorého** príbuzného v priamom rade (rodiča, starého rodiča, **dieťa, vnúča**), choré dieťa, ktoré nie je príbuzným v priamom rade, chorého súrodenca..., ktorého zdravotný stav podľa potvrdenia príslušného lekára nevyhnutne vyžaduje ošetrovanie inou fyzickou osobou z dôvodu poskytovania osobnej starostlivosti v prirodzenom prostredí.

Nárok na ošetrovné vzniká aj vtedy, ak sa niekto osobne a celodenne stará o dieťa vo veku do 11 rokov prípadne do 18 rokov, ak ide o dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom.

Na ošetrovné majú nárok tieto osoby:

- nemocensky poistený zamestnanec,
- povinne nemocensky poistená samostatne zárobkovo činná osoba,
- dobrovoľne nemocensky poistená osoba,
- osoba, ktorej vznikla potreba osobného a celodenného ošetrovania alebo starostlivosti po zániku nemocenského poistenia v ochrannnej lehote (je to lehota po zániku nemocenského poistenia a vo všeobecnosti je to sedemdnňová lehota).

Ako vyplýva z vyššie uvedeného, nárok na ošetrovné nevznikne tým zamestnancom, ktorí neplatia nemocenské poistenie. Sú to zamestnanci, ktorí vykonávajú prácu na základe niektorých dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru. Takisto nemôže byť ošetrovné poskytnuté **ani živnostníkovi, ktorý si neplatí odvody do Sociálnej poisťovne** (nie je povinne a ani dobrovoľne nemocensky poistený). U dobrovoľne nemocensky poistených osôb je ešte podmienka, že im nárok na ošetrovné vzniká len vtedy, ak v posledných dvoch rokoch pred vznikom potreby osobného a celodenného ošetrovania alebo starostlivosti boli nemocensky poistené najmenej 270 dní. **Spoločne pre samostatne zárobkovo činné osoby a dobrovoľne nemocensky poistené osoby platí, že podmienkou nároku na ošetrovné je, aby nemali dlh na nemocenskom poistení v úhrne 5 eur alebo viac.**

Ošetrovné sa poskytuje za konkrétne dni. To znamená, že **ošetrovné je poskytované za každý deň potreby osobného a celodenného ošetrovania alebo starostlivosti**. Poskytuje sa od prvého do posledného dňa potreby osobného a celodenného ošetrovania alebo starostlivosti. Obdobie poskytovania ošetrovného však má určenú lehotu, po uplynutí ktorej sa skončí.

Obdobie poskytovania ošetrovného sa skončí najneskôr uplynutím:

- 14 dní od vzniku potreby osobnej a celodennej starostlivosti o dieťa,
- 90 dní trvania nároku na výplatu ošetrovného v úhrne všetkým poistencom, ak ide o dlhodobé ošetrovné, ktoré bolo zavedené v apríli 2021.

Ak ide o dlhodobé ošetrovné, je možné, aby v rôznych dňoch poberali ošetrovné rôzne osoby (striedali sa).

S účinnosťou od 1. apríla 2021 sa zákonom č. 467/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, zaviedla do systému nemocenského poistenia nová dávka - **tzv. dlhodobé ošetrovné**. Sociálna poisťovňa poskytuje túto dávku od 1. apríla 2021.

Po ukončení dočasnej pracovnej neschopnosti, napr. uplynutím podporného obdobia, si môže rodič, ktorého dieťa bolo hospitalizované alebo je paliatívnym pacientom, požiadať o tzv. dlhodobé ošetrovné. Predpokladom potvrdenia potreby starostlivosti v prirodzenom prostredí dieťaťa je:

- a) hospitalizácia najmenej päť po sebe nasledujúcich dní a zároveň predpoklad, že dieťa bude nevyhnutne vyžadovať poskytovanie osobnej starostlivosti počas najmenej 30 dní,
- b) dieťa je na konci života alebo v terminálnom štádiu ochorenia.

V tomto prípade oprávnený lekár potvrdí potrebu osobnej a celodennej starostlivosti a zároveň poskytovanie osobnej a celodennej starostlivosti na príslušnom tlačíve.

Pri dlhodobom ošetrovnom musí byť splnená podmienka poskytovania osobnej starostlivosti v domácom prostredí.

Toto ošetrovné má prívlastok „dlhodobé“, pretože na rozdiel od klasického ošetrovného ho môže poistenec (resp. v úhrne viac poistencov, ak sa pri starostlivosti striedajú), poberať až 90 dní. Nárok, predĺženie a ukončenie tzv. dlhodobého ošetrovného sa uplatňuje na príslušných tlačivách podľa usmernenia Sociálnej poisťovne. Podobne ako pri práceneschopnosti, ani tieto tlačivá Sociálnej poisťovne nie sú voľne k dispozícii.

Potvrdenie o potrebe osobnej a celodennej starostlivosti a o prvom poskytovaní osobnej a celodennej starostlivosti, teda Žiadosť o „dlhodobé“ ošetrovné, vystaví ústavný lekár alebo príslušný špecializovaný lekár. Všetky ostatné tlačivá na účely nároku na tzv. dlhodobé ošetrovné vystavuje všeobecný lekár (pediater dieťaťa).

Vo všeobecnosti odporúčame, aby sprievodca (rodič, prípadne iný príbuzný) počas starostlivosti o dieťa v onkologickej liečbe a **čerpania pomoci z nemocenského poistenia**, najprv využil inštitút dočasnej pracovnej neschopnosti a po uplynutí podporného obdobia (najviac 52 týždňov) dlhodobé ošetrovné v prirodzenom prostredí.

Podpora zo sociálneho systému (Kompenzácia ťažkého zdravotného postihnutia)

Úrady práce, sociálnych vecí a rodiny poskytujú rôzne **kompenzačné príspevky na kompenzáciu sociálneho dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia** v súlade so zákonom č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Do tejto skupiny patria:

- a) príspevky na kompenzáciu,
- b) vyhotovenie preukazu fyzickej osoby s ŤZP/preukazu fyzickej osoby s ŤZP so sprievodcom,
- c) vyhotovenie parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím.

Cieľom týchto kompenzácií je podpora sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ŤZP do spoločnosti za jej aktívnej účasti pri zachovaní jej ľudskej dôstojnosti v ustanovených oblastiach.

Proces posúdenia odkázanosti na každú z kompenzácií sa začína podaním vhodnej Žiadosti o odkázanosti, ktorá sa podáva na Oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny podľa miesta trvalého bydliska žiadateľa, t.j. dieťaťa v liečbe. Spolu so Žiadosťou je potrebné doložiť:

1. Lekársky nález, ktorý vyplní obvodný lekár dieťaťa.
2. Nálezy lekárov špecialistov z odboru onkológia, neurológia, ortopédia a podobne, ktoré nesmú byť staršie ako 6 mesiacov. Aj po podaní žiadosti je možné Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny príslušnom podľa miesta trvalého pobytu žiadateľa, predkladať ďalšiu zdravotnú dokumentáciu, ktorá nie je obsahom lekárskeho nálezu.
3. Iné prílohy - vyhlásenie o majetku, doklady preukazujúce príjem rodiny za predchádzajúci kalendárny rok a ďalšie prílohy podľa vyzvania úradu práce.

Formuláre jednotlivých Žiadostí majú k dispozícii pracovníci Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a sociálny pracovník na oddelení v nemocnici, ktorý vám v danej oblasti rád poskytne potrebné informácie. Tlačivá je možné nájsť aj na stránke Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.

Po individuálnom posúdení, ktoré pozostáva z lekárskej a sociálnej posudkovej činnosti, je vydané Rozhodnutie o priznaní/nepriznaní kompenzácie, resp. vydání/nevydání ŤZP preukazu alebo parkovacieho preukazu.

Odporúčame, aby ste sa pri podávaní každej Žiadosti informovali na príslušnom Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny aké doklady sa vyžadujú.

Ak Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny žiadosti nevyhoví, žiadateľ je oprávnený podať proti takémuto rozhodnutiu odvolanie do 15 dní od jeho doručenia.

Preukaz fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím

Obrázok č. 1: Predná strana preukazu osoby s ŤZP

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v

**PREUKAZ
FYZICKEJ OSOBY
S ŤAŽKÝM
ZDRAVOTNÝM
POSTIHNUTÍM**

Fotografia
30 x 40 mm

* 000000

Držiteľ:

Dátum narodenia:

Trvalý pobyt:

V dňa

Podpis držiteľa preukazu Odtlačok pečiatky úradu práce,
sociálnych vecí a rodiny
a podpis oprávnenej osoby

Obrázok č. 2: Predná strana preukazu FO s ŤZP so sprievodcom

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v

**PREUKAZ
FYZICKEJ OSOBY
S ŤAŽKÝM
ZDRAVOTNÝM
POSTIHNUTÍM
SO SPRIEVODCOM**

Fotografia
30 x 40 mm

* 000000

Držiteľ:

Dátum narodenia:

Trvalý pobyt:

V dňa

Podpis držiteľa preukazu Odtlačok pečiatky úradu práce,
sociálnych vecí a rodiny
a podpis oprávnenej osoby

Preukaz fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím (ďalej len ŤZP) je dokladom o ťažkom zdravotnom postihnutí a slúži na uplatnenie zliav a výhod (napríklad v doprave, kultúre, v oblasti miestnych daní a pod.). Úrad práce vyhotoví preukaz ŤZP, ak z právoplatného rozhodnutia o peňažnom príspevku na kompenzáciu alebo z právoplatného rozhodnutia o preukaze fyzickej osoby s ŤZP vyplýva, že ide o fyzickú osobu s ŤZP.

Preukaz ŤZP so sprievodcom je odlišný oranžovým pruhom. Úrad práce ho vydá osobe s ŤZP, ak je odkázaná na sprievodcu, teda na pomoc inej osoby.

Obrázok č. 3: Zadná strana preukazu FO s ŤZP

POZNÁMKA
CARD OF PERSON WITH DISABILITIES

POUČENIE
Stratu preukazu treba ohlásiť úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý ho vyhotovil. Držiteľ preukazu je povinný tomuto orgánu ohlásiť zmenu trvalého pobytu a priezviska.
Preukaz je platný len s predloženým **preukazom totožnosti**.
Zneužitie preukazu je trestné.

Základné okruhy zliav, ktoré je možné uplatniť po vydaní ŤZP preukazu alebo preukazu ŤZP so sprievodcom, sú nasledovné:

Zľavy pri cestovaní

- Železnice Slovenskej republiky a Regiojet poskytujú 60 % zľavu z obvyčajného cestovného.
- V autobusovej doprave nie je v súčasnosti v Slovenskej republike legislatívou upravená povinnosť dopravcu poskytovať zľavnené cestovné. V prípade, ak ide o prímestskú alebo mestskú autobusovú dopravu, prevádzkovanú na základe zmluvy o službách vo verejnom záujme, každý samosprávny kraj, príp. obec, má vlastnú sociálnu politiku a s dopravcami dohodnutú vlastnú tarifu a zľavy z cestovného pre vybrané skupiny cestujúcich. Ak ide o komerčnú autobusovú dopravu, ceny nie sú regulované. Poskytovanie zliav je plne v kompetencii dopravcu.
- MHD - v niektorých mestách je bezplatná preprava (napr. v Košiciach a Bratislave) alebo je poskytovaná zľava z cestovného.

Daňové úľavy

Obec, podľa miesta trvalého bydliska osoby s ŤZP, môže znížiť daň alebo oslobodiť od dane zo stavieb alebo od dane z bytov, stavby na bývanie, byty a garáže vo vlastníctve občanov s ťažkým zdravotným postihnutím. Títo občania môžu tiež platiť aj nižší (alebo žiadny) poplatok za psa a poplatok za odvoz komunálneho odpadu. O konkrétnej výške zliav rozhoduje obec. Preto je potrebné tieto informácie žiadať na obecnom alebo miestnom úrade.

Koncesionárske poplatky

Od povinnosti platiť úhradu je oslobodený platiteľ, **ak žije v domácnosti s fyzickou osobou s ŤZP, ktorá má na adrese odberného miesta trvalý pobyt**, alebo je sama fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím. Od platenia koncesionárskych poplatkov je potrebné sa odhlásiť. Odhlasovací formulár je dostupný na stránke <https://uhrady.rtv.s.sk/domacnosti/pre-tzp>. Nárok na oslobodenie od povinnosti platiť úhradu vzniká od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom platiteľ oznámil vznik skutočnosti.

Postup pri oznámení nároku na oslobodenie od platenia poplatku RTVS:

1. Ak ste platiteľom úhrady a zároveň Vám je pridelené evidenčné číslo SIPO /Variabilný symbol, pod ktorým uhrádzate poplatok RTVS/, pričom Vám vzniká nárok na oslobodenie od platenia poplatku RTVS, túto skutočnosť oznámte vyberateľovi úhrady vyplnením žiadosti o odhlásenie, ktorá je dostupná na: <https://uhrady.rtv.s.sk/domacnosti/odhlasenie>.
2. Pokiaľ ste sa stali odberateľom elektriny v novom odbernom mieste a žiadate si uplatniť v zmysle zákona nárok na oslobodenie od platenia poplatku RTVS z dôvodu ŤZP, máte povinnosť danú skutočnosť **oznámiť vyberateľovi úhrady**. V písomnom oznámení je potrebné vyberateľovi úhrady uviesť:
 - Meno, priezvisko odberateľa elektriny, rodné číslo odberateľa elektriny, adresu odberného miesta a EIC kód odberného miesta,
 - Meno a priezvisko osoby s ŤZP, jej rodné číslo, adresu trvalého bydliska.

Nárok na oslobodenie od platenia poplatku RTVS na novom odbernom mieste vyberateľovi úhrady oznámte vyplnením žiadosti, ktorá je dostupná na stránke: <https://uhrady.rtv.s.sk/domacnosti/kontakt/ina-otazka>.

Zľavy na vstupy na kultúrne a športové podujatia

Každý poskytovateľ služby alebo organizátor kultúrneho, respektíve športového podujatia, si sám určuje výšku zliav. Najčastejšie je to 50% z ceny bežného vstupného.

Doplatky za lieky (limit spoluúčasti)

Na držiteľa preukazu osoby s ŤZP si limity spoluúčasti stanovuje každá zdravotná poisťovňa inak. Preto odporúčame, aby ste sa na limity spoluúčasti informovali v pobočke zdravotnej poisťovne, ktorej je dieťa v onkologickej liečbe poistencom.

Odporúčame, aby sa osoby s ŤZP o možných zľavách informovali u konkrétneho prepravcu, organizátora kultúrneho či športového podujatia, alebo na miestnom či obecnom úrade v mieste trvalého bydliska.

Parkovací preukaz

Parkovací preukaz slúži na uľahčenie prepravy dieťaťa počas onkologickej liečby. Žiadosť o vydanie parkovacieho preukazu podáva držiteľ preukazu s ŤZP. **V prípade maloletého dieťaťa žiadosť podáva zákonný zástupca alebo fyzická osoba, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu.**

V prípade kladného rozhodnutia o odkázanosti na parkovací preukaz je potrebné Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny predložiť identifikačný preukaz (občiansky preukaz, pas, povolenie na pobyt) a fotografiu veľkosti 3x3 cm. Vyhodenie parkovacieho preukazu je bezplatné.

Výhody parkovacieho preukazu

Parkovací preukaz sa smie na vozidle používať len v súvislosti s prepravou osoby, ktorá je jeho držiteľom. Doba platnosti parkovacieho preukazu je neobmedzená, ak fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím nezanikne nárok na parkovací preukaz. Avšak môže byť aj na dobu určitú v prípade, ak kontrolu nariadi posudkový lekár.

Parkovací preukaz je potrebné umiestniť v prednej časti vozidla tak, aby bola predná časť parkovacieho preukazu jasne viditeľná.

Vodič vozidla s parkovacím preukazom:

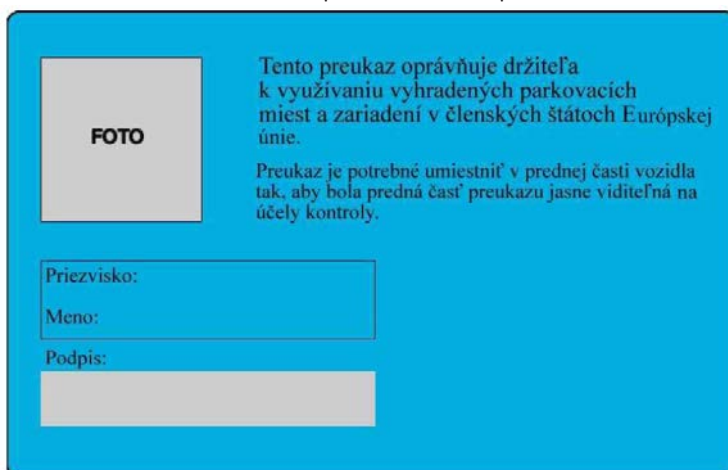
- môže stáť na mieste vyhradenom pre vozidlá prepravujúce osoby s ŤZP,
- nemusí po nevyhnutne potrebný čas dodržiavať zákaz stáť, a to tak zákaz stáť vyplývajúci zo všeobecných predpisov, ako aj zákaz vyjadrený dopravnými značkami,
- môže, ak je to nevyhnutné, vchádzať aj tam, kde je dopravnou značkou vjazd povolený len vymedzenému okruhu vozidiel a do pešej zóny, nesmie však pri tom ohroziť bezpečnosť cestnej premávky.

Ďalšou výhodou parkovacieho preukazu je, že podľa ustanovenia § 16a ods. 2 písm. b) zákona č. 564/1991 Z. z. o obecnej polícii nemožno na vozidlo prepravujúce držiteľa parkovacieho preukazu použiť technický prostriedok na zabránenie odjazdu motorového vozidla, tzv. papuču.

Obrázok č. 4: Predná časť parkovacieho preukazu

Obrázok č. 5: Zadná časť parkovacieho preukazu

Oslobodenie od úhrady za diaľničnú známku

Vozidlo, ktoré držiteľ parkovacieho preukazu využíva na svoju prepravu (bez ohľadu na to, či je jeho majiteľom), môže jazdiť bezplatne po spoplatnených diaľniciach a rýchlостných cestách v Slovenskej republike v prípade, ak je zaregistrované v Národnej diaľničnej spoločnosti.

Žiadosť o registráciu vozidla oslobodeného od úhrady diaľničnej známky (ďalej aj ako „žiadost“) musí podať priamo prevádzkovateľ predmetného vozidla. V prípade držiteľa parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím **môže žiadosť podať aj ním poverená osoba, napr. zákonný zástupca.**

Spoplatnené úseky po registrácii vozidla je možné využívať **aj vtedy, ak vo vozidle nesedí držiteľ parkovacieho preukazu osoby s ŤZP.** Podmienkou je iba to, aby samotné vozidlo bolo riadne zaregistrované ako oslobodené od úhrady.

Žiadosť o oslobodenie od platenia úhrady za užívanie diaľnic a rýchlостných ciest pre držiteľov parkovacieho preukazu ŤZP musí obsahovať:

- a)** Identifikačné údaje žiadateľa, ktorý o oslobodenie vozidla od úhrady diaľničnej známky žiada, t.j. údaje držiteľa parkovacieho preukazu ŤZP.
- b)** Údaje o vozidle (alebo jazdnej súprave) - evidenčné číslo vozidla, krajina, v ktorej je vozidlo registrované.

Prílohy, ktoré je potrebné doložiť spolu so Žiadosťou o oslobodenie od platenia úhrady za užívanie diaľnic a rýchlостných ciest pre držiteľov preukazu ŤZP:

- kópia oboch strán **technického preukazu** vozidla (osvedčenia o evidencii častí II. alebo osvedčenia o evidencii alebo technického preukazu vozidla),
- kópia oboch strán **parkovacieho preukazu.**

Vyplnenú žiadosť spolu s potrebnými prílohami je možné Poskytovateľovi služby podať nasledujúcimi spôsobmi:

- na **vybraných obchodných miestach** sídliačich v krajských mestách, ktorých zoznam je prístupný v sekcii Zákaznícke miesta, časť Vybrané obchodné miesta¹,
- **priamo prostredníctvom internetového portálu** www.eznamka.sk - časť „Žiadosti, podnety, reklamácie“, typ podania „Žiadost“, predmet „Žiadost o oslobodenie vozidla“ (v tom prípade je potrebné predložiť žiadosť a všetky vyššie uvádzané doklady v elektronickej podobe).

Peňažný príspevok na opatrovanie

Slúži na zabezpečenie pomoci osobe s ŤZP pri úkonoch sebaobsluhy, starostlivosti o domácnosť a realizovaní sociálnych a vzdelávacích aktivít. Poskytuje sa za stanovených podmienok osobe, ktorá osobne opatruje osobu s ŤZP odkázanú na opatrovanie. Osoba s ŤZP, ktorá je odkázaná na opatrovanie musí dovŕšiť 6 rokov veku.

Kto môže byť opatrovateľom?

1. **Rodinný príslušník**, t.j.: manžel, manželka, rodič, dieťa, starý rodič, vnuk, vnučka, súrodenec, nevesta (aj ovdovená žena po synovi svokry alebo svokra), zať (aj ovdovený muž po dcére svokry alebo svokra), svokor, svokra, švagor, švagriná, neter, synovec.
2. **Iná osoba, neuvedená vyššie, ak s fyzickou osobou s ŤZP býva**, t. j. má rovnakú adresu trvalého alebo prechodného pobytu.

¹Zoznam obchodných miest: <https://eznamka.sk/sk/zakaznicke-miesta/zoznam-obchodnych-miest?t=7>

Dôležitou podmienkou je, aby osoba s ŤZP resp. zákonný zástupca osoby s ŤZP súhlasila s tým, že ju bude opatrovať.

Charakteristika opatrovateľa

- musí byť plnoletý, plne spôsobilý na právne úkony,
- fyzicky a psychicky spôsobilý vykonávať opatrovanie,
- je tzv. poistencom štátu, a teda štát za neho platí poistné na dôchodkové a zdravotné poistenie - je dôchodkovo poistená po celý čas trvania opatrovania,
- **nie je** nemocensky poistený, a teda nemá nárok na dávky nemocenského poistenia, ako sú nemocenské, materské a ošetrovné (samozrejme za predpokladu, že nie je nemocensky poistený z iných dôvodov).

Opatrovateľ, ktorý je **dôchodkovo poistený z iných dôvodov** (napríklad zamestnanie, výkon samostatnej zárobkovej činnosti), ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok, invalidný dôchodok, ktorý dovŕšil dôchodkový vek **nie je dôchodkovo poistený z titulu opatrovania**.

Charakteristika opatrovaného

Opatrovaný musí mať vydané právoplatné rozhodnutie o odkázanosti na príspevok na opatrovanie a dovŕšiť vek 6 rokov. Počas dňa môže navštevovať zariadenie dennej pobytovej sociálnej služby (napríklad denný stacionár) alebo školské zariadenie najviac 20 hodín týždenne a môže mu byť poskytovaná opatrovateľská služba od obce v rozsahu najviac osem hodín mesačne.

Poberanie peňažného príspevku na opatrovanie je nezlučiteľné s poberaním príspevku na osobnú asistenciu a s poskytovaním týždennej alebo celoročnej pobytovej sociálnej služby.

Ako požiadať o opatrovateľský príspevok

Kompletne vyplísaná a podpísaná Žiadosť o priznanie príspevku sa podáva písomne alebo elektronicky na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, príslušnom podľa miesta trvalého pobytu žiadateľa, t.j. **osoby, ktorá bude opatrovanie vykonávať**. Pri podávaní Žiadosti o poskytnutie peňažného príspevku na opatrovanie (**pozor je rozdielna pre žiadateľa, ktorý poberá dávky dôchodkového poistenia alebo dávky výsluhového zabezpečenia od žiadosti pre žiadateľa, ktorý ich nepoberá**) je potrebné postupovať tak, ako bolo uvedené vyššie a doložiť všetky potrebné prílohy. Okrem Lekárskeho nález, odborných lekárske správ (nie starších ako 6 mesiacov) je potrebné priložiť doklady o výške príjmu za predchádzajúci kalendárny rok a hodnotu majetku žiadateľa o príspevok (t.j. opatrovateľa) a doklady o výške príjmu a hodnote majetku osoby, ktorá má byť opatrovaná u maloletého dieťaťa, ktoré má byť opatrované, doklady o príjme zákonných zástupcov, t.j. príjem rodiny/počet členov rodiny.

Výška príspevku na opatrovanie

Výška príspevku na opatrovanie je v zákone určená pevnou sumou a **nie je naviazaná na životné minimum**. Znamená to, že aj v prípade zvýšenia sumy životného minima, opatrovateľský príspevok zostane rovnaký. **Vláda SR však môže svojim nariadením zmeniť výšku opatrovateľského príspevku vždy k 1. júlu kalendárneho roka.**

Aktuálna základná výška príspevku na opatrovanie platná od 01.07.2021 sa rozlišuje nasledovne:

- a) ak opatrovanie vykonáva osoba v produktívnom veku pri opatrovaní jednej osoby, ide o sumu 508,44 € (sumu opatrovateľského príspevku je možné zvýšiť o 100 € mesačne, ak opatrovateľ, ktorý nemá žiadny príjem opatruje nezaopatrované dieťa),
- b) v prípade, že je opatrovník na dôchodku je základná výška príspevku pri opatrovaní jednej osoby 254,22 €.

Peňažný príspevok na opatrovanie možno poskytnúť aj vtedy, ak fyzická osoba, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, vykonáva zamestnanie a jej mesačný príjem z tohto zamestnania nie je vyšší ako dvojnásobok sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanoveného osobitným predpisom. Vykonávanie zamestnania nesmie byť v rozpore s účelom a rozsahom opatrovania fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím.

Výška vyplácaného peňažného príspevku závisí od sociálneho statusu opatrovníka, počtu opatrovaných osôb, ale aj ďalších skutočností. Vypočítať si presnú výšku opatrovateľského príspevku je možné prostredníctvom [kalkulačky peňažného príspevku na opatrovanie](#) uverejnenej na stránke Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.

Opatrovateľský príspevok sa vypláca mesačne pozadu. **Pokiaľ opatrovaný zomrie**, príspevok sa poskytne za celý kalendárny mesiac, v ktorom zomrel, aj za nasledujúci mesiac.

Opatrovateľ má voči Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny oznamovaciu povinnosť, čo znamená, že mu musí do ôsmich dní oznámiť začatie poskytovania odľahčovacej služby, vykonávania zamestnania a zvyšovanie kvalifikácie štúdiom.

Neoprávnené vyplatený opatrovateľský príspevok je opatrovateľ povinný úradu vrátiť.

Peňažný príspevok na opatrovanie sa neposkytne, ak sa osobe s ŤZP poskytuje:

- peňažný príspevok na osobnú asistenciu,
- opatrovateľská služba viac ako 8 hodín mesačne,
- týždenná sociálna služba alebo celoročná pobytová sociálna služba.

Proti Rozhodnutiu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky sa je možné odvolať do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia.

Príspevok na pohonné hmoty (na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s prevádzkou vozidla)

Príspevok môžu poberať onkologickí pacienti, ktorým sa poskytuje onkologická liečba, v prípade hematoonkologických pacientov aj udržiavacia liečba, ako aj pacienti zaradení do chronického dialyzačného programu alebo do transplantačného programu. Tieto osoby nemusia preukazovať, že vozidlo využívajú na pracovné, vzdelávacie, rodinné aktivity alebo občianske aktivity, t.j. môžu sa prepravovať aj do zdravotníckeho zariadenia.

Osoba s ŤZP môže a nemusí byť vlastníkom vozidla. Vlastník vozidla nesmie mať oprávnenie na vykonávanie prepravy (nemôže ísť napr. o vozidlo taxislužby). Príjem ťažko zdravotne postihnutého, v prípade maloletého dieťaťa príjem spoločne posudzovaných osôb, nesmie presiahnuť trojnásobok životného minima, t. j. k 01.07.2021 je 654,18 €. Výška príspevku na pohonné hmoty je 16,70 % zo sumy životného minima, čo k 01.07.2021 činí sumu 36,42 €. Príspevok sa poskytuje každý mesiac v rovnakej výške, nákup pohonných hmôt sa nedokladuje.

Podľa závažnosti lekárskeho stavu je možné Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky požiadať o ďalšie možnosti kompenzácie napr. benzín, hygiena a podobne.

„Predĺžený“ rodičovský príspevok

Rodičovský príspevok je štátna sociálna dávka, ktorú vypláca štát oprávnenej osobe na zabezpečenie riadnej starostlivosti o dieťa.

Nárok na rodičovský príspevok má oprávnená osoba, ktorou je:

- rodič dieťaťa,
- fyzická osoba, ktorej je dieťa zverené do starostlivosti, nahradzajúca starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia súdu, alebo na základe rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny,
- manžel (manželka) rodiča dieťaťa, ak žije s rodičom dieťaťa v domácnosti.

Rodičovský príspevok môže poberať len oprávnená osoba, ktorá zabezpečuje riadnu starostlivosť o dieťa a má trvalý pobyt alebo prechodný pobyt na území Slovenskej republiky alebo je osobou podľa osobitného predpisu.

Oprávnená osoba poberá rodičovský príspevok obvykle do troch rokov veku dieťaťa, t.j. nárok na neho zaniká k prvému dňu nasledujúceho kalendárneho mesiaca, v ktorom dieťa dovŕšilo 3 roky. Ak ide o dieťa, ktoré má dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav, oprávnená osoba môže poberať rodičovský príspevok najdlhšie do šiestich rokov veku dieťaťa.

Čo znamená dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav?

„Dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav dieťaťa je choroba a stav, ktoré podľa poznatkov lekárskej vedy trvajú viac ako dvanásť po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov alebo je predpoklad, že budú trvať viac ako dvanásť po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov, a vyžadujú osobitnú starostlivosť“².

Dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav dieťaťa posudzuje príslušný Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny podľa miesta trvalého pobytu alebo prechodného pobytu oprávnenej osoby **na základe žiadosti** oprávnenej osoby.

Ako podať žiadosť o „predĺžený“ rodičovský príspevok?

Ak ešte dieťa nemalo tri roky	1. Podať Žiadosť o posúdenie zdravotného stavu na účely štátnych sociálnych dávok, ktorú potvrdzuje pediater. 2. Priložiť aj vyjadrenia a lekárske správy špecializovaných lekárov (detského onkológa).
Ak už dieťa malo tri roky	1. Opätovne podať Žiadosť o priznanie rodičovského príspevku. 2. Žiadosť o posúdenie zdravotného stavu na účely štátnych sociálnych dávok. 3. Priložiť aj vyjadrenia a lekárske správy špecializovaných lekárov (detského onkológa).

V posudku Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny o zdravotnom stave dieťaťa je uvedená informácia na ako dlho je predĺženie schválené.

Niekedy je „predĺžený“ rodičovský príspevok schválený hneď na začiatku do šiestich rokov (nie je potrebné chodiť na prehodnotenie zdravotného stavu), niekedy iba na rok s tým, že je potrebné opätovne absolvovať po stanovenej dobe **prehodnotenie zdravotného stavu** a doložiť aktuálne lekárske správy. O „predĺžený“ rodičovský príspevok je možné požiadať aj spätne, najviac za obdobie šiestich mesiacov.

Odvolanie voči rozhodnutiu

Proti každému rozhodnutiu je možné sa odvolať. Lehota na podanie odvolania je uvedená v poučení Rozhodnutia. Spravidla je to 15 dní, v niektorých prípadoch 30 dní. Odvolanie sa podáva na úrade, ktorý rozhodnutie vydal. Odvolacím orgánom, v prípade rozhodnutia vydaného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny je Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny a v prípade rozhodnutia vydaného Sociálnou poisťovňou odvolacím orgánom je Sociálna poisťovňa - Ústredie.

²§ 6 281/2002 Z.z. ZÁKON zo 16. mája 2002 o prídavku na dieťa a o príspevku k prídavku na dieťa

I Záver

Tvorba tejto brožúrky je výsledkom tímovej práce. Konzultačne na nej spolupracovali sociálni pracovníci Mgr. Eva Rabenseiferová z Bratislavy a Mgr. Ľuboš Moravčík z Banskej Bystrice. Za ich pomoc, prínos a cenné rady im srdečne ďakujem.

Pri spracovaní informácií nám boli podkladom predovšetkým právne normy, ale aj vybrané a relevantné internetové stránky:

- Zákon č. 448/2008 Z. z. Zákon o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 447/2008 Z. z. Zákon o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon č. 461/2003 Z. z. Zákon o sociálnom poistení
- Zákon č. 600/2003 Z. z. Zákon o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení
- <https://uhrady.rtvs.sk/domacnosti/pre-tzp>
- <https://eznamka.sk/sk/dialnicne-znamky/rady-a-pomoc/ziadost-o-oslobodenie-postup>.

Pevne verím, že sa nám podarilo na týchto pár stranách priniesť základné informácie o možnostiach riešenia nepriaznivej sociálnej situácie rodiny, ktorá nastala po diagnostikovaní onkologického ochorenia u dieťaťa. V žiadnom prípade to nie je návod, ktorý je sto percentne platný. Skôr je to odrazový mostík, z ktorého je možné vydať sa na cestu, ktorá bude pre rodinu najvhodnejšia. Pri hľadaní tej správnej cesty vám budú v rámci svojich možnosti radi nápomocní sociálni pracovníci.

This image shows a full page of a document template. It consists of approximately 30 evenly spaced horizontal dotted lines across the entire width of the page, providing a guide for handwriting or typing. There are no margins, text, or other markings present.

